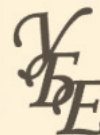

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого

Пошук статті

Усі рубрики

Знайти

ГОЛОВНА

РУБРИКИ

ПОШУК

ДОВІДНИК

ПРО ПРОЕКТ

КОНТАКТИ

Кількість користувачів

Сьогодні : 15

За місяць : 254

Кількість

статей : 917

А Б В Г Д Е Є Ж З И І Й Ї К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Рубрики : [Бібліотеки](#)

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» – інформаційний, науково-дослідний, культурно-освітній, просвітницький підрозділ закладу вищої освіти.

Скорочене *найменування* – НБ НаУКМА, неофіційне – Могилянська бібліотека.

Заснована 1992 р., одночасно з відродженням університетом, книгозбірня НаУКМА є наступницею [бібліотеки Києво-Могилянської академії](#) (КМА), що була створена у першій половині 17 ст., і основою якої стала велика книжкова колекція засновника Києво-Могилянської колегії (згодом – академії) П. Могили (2131 видання), яку він 1647 р. заповів

академії, тим самим започаткувавши традицію дарування книжок бібліотеці. У подальшому ця традиція була підтримана багатьма видатними діячами України, випускниками і професорами академії і відроджена у наші часи.

У 17–18 ст. фонди бібліотеки формувалися переважно завдяки пожертвам меценатів і благодійників книжками і грошима. Так, 1768 р. випускник Академії [М. Бантиш-Каменський](#) заснував окрему Малу (бурсацьку) бібліотеку для незаможних студентів, подарувавши їй 145 книжок, передусім дублетів підручників. Для придбання книжок з-за кордону КМА підтримувала постійні зв'язки з видавцями із багатьох університетських міст та друкарських осередків Західної Європи. На той час Могилянська книгозбірня розташовувалась в церкві святих Бориса і Гліба, переосвяченої згодом на церкву Святого Духа. Нині у цій історичній пам'ятці функціонує Музей НаУКМА.

Згідно з рукописним каталогом бібліотеки, укладеним викладачем КМА [І. Фальковським](#) (у чернецтві Іриней, єпископ Чигиринський, Смоленський і Дорогобузький), наприкінці 17 ст. в бібліотеці зберігалось до 3,5 тис. книжок, а на кінець 18 ст., за дослідженням історика і журналіста В. Асоченського, – 12 тис. томів вітчизняних і зарубіжних видань із різних галузей знань. Крім книжок у бібліотеці КМА зберігалися рукописи, хроніки, літописи, лекційні курси, спудейські конспекти і їхні випускні наукові праці, а також [інкунабули](#), рідкісні стародруки 16–17 ст. Книгозбірня потерпала від великих пожеж – у 1658, 1775, 1780 та 1811 рр. В останній із них, за свідченнями ректора К. Лехницького, згоріло 8 632 томи, а вціліло менше 2 тис. Після пожеж бібліотека досить швидко відновлювалася.

Указом Синоду від 14 серпня 1817 р. КМА була ліквідована. У її приміщеннях і на її основі у 1819–1918 рр. діяла Київська духовна академія (КДА), яка стала спадкоємицею книгозбірні КМА. У 1824 р. книгозбірню перемістили на верхній поверх Староакадемічного або Мазепинського корпусу (головна навчальна будівля, побудована у 1703–1704 рр. за проектом невідомого майстра (імовірно, архітектора Й. Старцева) у стилі українського бароко, нині внесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України; знаходиться на вул. Г. Сковороди, 2). До кінця 19 ст. [бібліотека Київської духовної академії](#) налічувала вже майже 150 тис. томів і понад 800 рукописів. Ліквідована радянською владою у 1918 р. КДА неофіційно діяла до середини 1920-х років, а її бібліотека була розформована, фонд розподілено між різними інституціями. Значна частина її фондів (цінні книги, рукописи, стародруки) нині належать [Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського](#).

З початком відродження Києво-Могилянської академії у статусі закладу вищої освіти – університету (1991) на історичній території КМА у центрі Подолу поряд з Конtrakтовою площею у формуванні її наукової бібліотеки (розпочалося з лютого 1992 р., практично з нуля) брали діяльну участь добродійні фонди й організації, інші бібліотеки, у т. ч. закордонні, меценати з України, США, Канади, Польщі, Бразилії та інших країн світу.

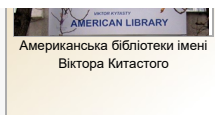
Першим директором відродженої наукової бібліотеки (відповідно до штатного розпису та Статуту НаУКМА, зареєстрованого виконкомом Подільської районної Ради народних депутатів м. Києва 9 березня 1992 р. за № 0089-820) стала канд. пед. наук (з 2001 р. – докт. філос. наук) Т. Горбаченко (на цій посаді перебувала у 1992–1994 рр.).

Уже 1993 р. фонд бібліотеки вміщував 38 тис. пр., а сама книгозбірня мала відділи комплектування, каталогізації, обслуговування (дві [читальні зали](#) та [абонемент](#)), бібліографії.

З січня 1995 р. наукову бібліотеку очолила Т. Ярошенко (від 2008 р. – канд. іст. наук). Поступово зростав бібліотечний фонд, розвивалася структура, нові сервіси та ресурси (періодика, книгозберігання, автоматизація та н.). Якщо початково для книгозбірні було відведено кілька кімнат в першому корпусі НаУКМА (збудований у 1825 р. за проектом зодчого Л. Шарлеманя міським архітектором А. Меленським), то за кілька років – вже майже увесь перший поверх та два поверхи в Староакадемічному корпусі. За перші п'ять років існування бібліотеки її фонд сягнув майже 100 тис. пр.

Особливістю НБ НаУКМА є те, що вона не має одного відокремленого приміщення і її структурні підрозділи, які створювалися поступово, упродовж кількох років, розміщені в різних корпусах університетського кампусу і мають власні назви, відповідно до їхнього призначення (спеціалізації) та імен фондаторів.

У 1997–1998 рр. тривало розширення бібліотечного простору НаУКМА: у Староакадемічному корпусі відкрили Дослідницьку бібліотеку, в четвертому корпусі запрацювала Американська бібліотека імені Віктора Китаєва (названа на честь першого директора Дому Америки в Україні; містить документи з історії, науки, культури, літератури США). Відтоді й дотепер Американська бібліотека – одна з найвідвідуваніших студентами і викладачами локацій НаУКМА, яку використовують для групової підготовки до занять, кінопереглядів у *media-*

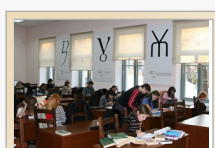
бібліотека Тетяни та Омеляна Антоновичів, Філологічна бібліотека, Бібліотека рідкісних та цінних видань, Американська бібліотека імені Віктора Китастого, Меморіальні бібліотеки Омеляна Прицака та Джеймса Мейса, Бібліотека Ресурсного центру вивчення іноземної мови.

НБ НаУКМА першою чи однією з перших серед *бібліотек закладів вищої освіти України* почала впроваджувати новітні інформаційні технології (НІТ). 1996 р. розпочалося створення *електронного каталогу* й започатковано автоматизацію оброблення замовлень та обліку документів завдяки впровадженню інтегрованої автоматизованої бібліотечної системи *ALEPH500*. Традиційну карткову систему каталогів було законсервовано, натомість користувачі отримали можливість вибирати та замовляти документи бібліотечного фонду чи отримувати доступ до віддалених ресурсів через *ABIS* в мережі Інтернет. З 1995 р. запрацював сайт бібліотеки, запроваджено систему штрихкування документів, систему захисту фондів, читацьких квитків. З 1998 р. бібліотека поповнює фонди завдяки доступу до віддалених ліцензованих е-ресурсів, спочатку наукових журналів видавництва *Springer, Academic Press*, згодом *баз даних EBSCO*, пізніше інших важливих наукових видавництв та провайдерів: *Elsevier, JSTOR, Cambridge UP, Oxford UP, ProQuest* тощо.

2001 р. у бібліотеці було створено Науковий архів, де зберігається понад 15 тис. справ (24 фонди архівних документів особового походження, 1 фонд установи, 1 фонд конкурсів науково-творчих робіт), документи видатних українських учених, викладачів Академії, представників української діаспори.

Наприкінці 2005 р. вдова відомого американського історика й журналіста, дослідника Голодомору 1932–1933 рр., викладача НаУКМА, проф. Дж. Мейса Н. Дзюбенко-Мейс передала до бібліотеки його книжкову колекцію та першу частину архіву. 2010 р. на їх основі у четвертому корпусі НаУКМА було створено Меморіальну Бібліотеку-Архів Джеймса Мейса. Колекція, відповідно, містить бібліотечну (понад 1200 пр. видань) та архівну складові. Того ж року в НаУКМА було засновано пропам'ятний Фонд імені Джеймса Мейса. Кошти Фонду спрямовуються на підтримку Бібліотеки-Архіву й подальшого вивчення теми Голодомору.

2007 р., завдяки сприянню Києво-Могилянської Фундації в Америці, Академія отримала науково-мистецьку колекцію О. Прицака (1919–2006) – американського науковця українського походження, філолога, сходознавця, історика. На її основі було створено Меморіальний кабінет, що поєднав у собі значний книжковий фонд та мистецьку й архівну колекції, що відображають наукові інтереси та естетичні уподобання вченого. Фонд охоплює понад 20 тис. пр. документів – рукописи, інкунабули, довідкові та енциклопедичні видання, монографії, періодичні видання, *конволюти*, вірцеві твори української класичної літератури, художні видання на всіх європейських мовах та понад 20 східних, зокрема одне з перших друкованих видань знаменитого арабського географа, картографа та мандрівника Аль-Ідрісі, датоване 1592-м роком (*Abu Abdullah Muhammad bin Muhammad bin 'Abd Allah bin Idris al-Idrisi, 1100–1166. De geographia vniuersali: Hortulus cultissimus, mire orbis regiones, provincias, insulas, vrbes, earumque dimensiones & orizonta describens / Abu Abdullah Muhammad bin Muhammad bin 'Abd Allah bin Idris al-Idrisi*), яке нині є найстарішим у фондах НБ НаУКМА. 2009 р. Меморіальна бібліотека стала основою для створення Науково-дослідного Центру орієнталістики імені Омеляна Прицака.

Бібліотека імені Омеляна та Тетяни Антоновичів

24 травня 2007 р. відбулося урочисте відкриття Бібліотеки імені Тетяни та Омеляна Антоновичів. В межах масштабного проекту здійснено капітальний ремонт-реконструкцію будівлі колишньої лікарні (спорудженої у 1905 р.) на території кампусу для потреб Бакалаврської бібліотеки НаУКМА. На реалізацію проекту було залучено понад 8,6 млн грн. від понад 300 благодійників з різних країн світу. Головний внесок зробив відомий меценат Омелян Антонович, на честь нього та його дружини названо Бібліотеку. Сюди переміщено частину фондів Бакалаврської бібліотеки з першого корпусу НаУКМА.

Могилянська бібліотека – ініціатор багатьох проектів в царині НІТ в Україні. Так, 2009 р. за її участі було започатковано міжнародний інноваційний проект *ELibUkr – «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України»*. До проекту, який згодом перетворено у громадську організацію, очолювану від початку Т. Ярошенко, долучились 35 учасників-університетів зі всієї України.

У травні 2010 р. НБ НаУКМА в особі її директора Т. Ярошенко стала однією з перших інституцій України, яка підписала міжнародну угоду про співпрацю з Бібліотекою Конгресу США й участь у міжнародному проекті *«World Digital Library»* (WDL), де представлено 6 оцифрованих унікальних видань про історію Києво-Могилянської академії.

У 2015–2017 рр. бібліотекою керував канд. наук із соціальних комунікацій С. Назаровець, з 2017 р. й дотепер заклад очолює Т. Чорна.

2016 р. було реалізовано проект «Цифрова колекція НаУКМА» з використанням *FOSS OMEKA* (вільна система керування вмістом з відкритим кодом для онлайн-цифрових колекцій), розробленого Центром історії та нових медіа Роя Розенцвейга при Університеті Джорджа Мейсона (США). Проект передбачає створення цифрової колекції (*dlib.ukma.edu.ua*), джерелами якої є фонди наукової бібліотеки, архіву, музею НаУКМА та інших підрозділів університету.

Протягом 2016–2017 рр. відбувалась кампанія збору коштів на підтримку реставрації Староакадемічного (Мазепинського) корпусу. Влітку 2017 р. фонди Дослідницької бібліотеки та періодичні видання було переміщено з цього корпусу та розпочалася реконструкція будівлі. Перенесені фонди розмістили в новоствореній Бібліотеці рідкісних і цінних видань у четвертому корпусі НаУКМА. Цього ж року розпочав обслуговувати читачів новий підрозділ НБ НаУКМА – Бібліотека Ресурсного центру вивчення англійської мови (7-й корпус НаУКМА, вул. Волоська, 12/4).

2017 р. НБ НаУКМА ініціювала проект «Цифрова бібліотека "Київ"» (у межах громадського бюджету Києва на 2017 р., за № 679), у подальшому реалізований у співпраці з *Публічною бібліотекою імені Лесі Українки для дорослих м. Києва* (розробники – директори цих бібліотек Т. Чорна та О. Романюк) у форматі колекції наданих бібліотеками, громадськими організаціями, науковими установами та приватними колекціонерами цифрових об'єктів, які стосуються столиці України: її історії, культури, суспільного й економічного життя.

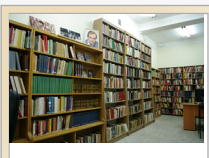
Основу бібліотечного фонду НаУКМА становлять 69 колекцій книжкових зібрань відомих діячів науки й культури України та зарубіжжя: С. Білокозя, В. Брюховецького, О. Зуєвського, С. Іванюка, С. Квіта, Л. Масенко, Дж. Мейса, В. Моренця, П. Одарченка, Д. Павличка, В. Панченка, Ю. Паславського, О. Прицака, *Ф. Сарани*, Е. Соловей, В. Старицького та ін.

Оригінальною складовою фонду НБ НаУКМА є колекція української та бразильської письменниці, літературознавиці, учасниці літературної Нью-Йоркської групи В. Селянської-Вовк (1926–2022). Книжкова частина колекції становить понад 4 тис. пр., а мистецька – понад 640 предметів. 2018 р. у приміщенні Бібліотеки рідкісних і цінних видань відкрито постійну експозицію мистецьких витворів, які письменниця привезла або отримала в подарунок від друзів із Тибету, Китаю, Японії,

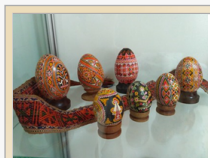
Нігерії, Сенегалу, Марокко, Бразилії, Мексики, Перу, Данії, Іспанії, Німеччини, Португалії. Українська частина колекції вміщує твори народного мистецтва, зокрема опішнянську та гуцульську кераміку, гуцульські писанки, дерев'яні декоративні та побутові предмети, вишивки.

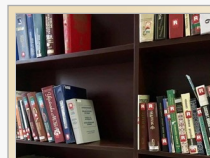
Бібліотека рідкісних та цінних видань

Меморіальна бібліотека-архів Дж.Мейса

З мистецької колекції Віри Вовк

Бібліотечна улюблениця – кішка Букиця

Фонд рідкісних та цінних видань НБ НаУКМА становить понад 20 тис. пр. і містить друковані видання 17-початку 20 ст., а також рідкісні діаспорні видання. У фонді зберігаються праці В. Асоченського, Ф. Вовка, С. Голубева, Ф. Титова про історію Києво-Могилянської академії, «Систематичний каталог книг бібліотеки Київської Духовної Академії. 1890—1905» *А. Криловського*, прижиттєві видання видатних вчених *М. Грушевського*, М. Драгоманова, *С. Єфремова*, В. Липинського, *С. Сірополька*, М. Туган-Барановського, Д. Чижевського, та ін.

Могилянська бібліотека здійснює видання двох серій науково-бібліографічних праць: «Вчені Національного університету "Києво-Могилянська академія"» (започатковано 1999 р., станом на 01.01.2023 р. опубліковано 33 випуски) та «Публікації в пресі про НаУКМА» (започатковано 2005 р., в електронному форматі, налічує 67 випусків; з 2020-го назву оновлено – «Публікації про НаУКМА та публікації викладачів НаУКМА у засобах масової інформації (ЗМІ)»).

Від 2013 р. НБ НаУКМА щорічно проводить *Міжнародну науково-практичну конференцію «Наукова комунікація в цифрову епоху», SCDA*.

У червні 2021 р. Вчена рада НаУКМА ухвалила нову *Концепцію розвитку Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія» на період 2021–2025 рр.*

Цифрові показники НБ НаУКМА станом на 01.01.2023 р.:

- загальний фонд – 913 980 пр.;
- електронна колекція документів: журнали – 41 867, книги – 36 925, матеріали конференцій, наукові звіти тощо – 23 032, газети – 2 114 назв;
- користувачів бібліотеки – 9 824 осіб;
- загальна кількість відвідувань (в т. ч. віддалених) – 3 099 792;
- загальна кількість видач документів (в т. ч. електронних) – 6 939 681 пр.

Колекція друкованих та електронних видань містить наукову, навчальну, довідкову літературу, періодичні видання тощо. Вагомою у книжковому фонді є частка документів іноземними мовами, здебільшого англійською. Бібліотека під'єднана до інтернету, у т. ч. до бездротової мережі *wi-fi*, надає послуги оцифрування документів. До послуг користувачів – електронне замовлення літератури в режимі 24/7, електронне доставляння документів, навчальні ресурси «Матеріали до курсів». Надано можливість переглядати та завантажувати матеріали досліджень науковців Академії в *інституційному репозитарії «eKMAIR»* (*Electronic Kyiv-Mohyla Academy Institutional Repository*) – електронному архіві, в якому здійснюється накопичення і зберігання результатів наукової та освітньої роботи співробітників, студентів, аспірантів, докторантів НаУКМА, забезпечується довготривалий і надійний доступ до них.

Окрім фінансування коштами університету бібліотека щорічно отримує грантову підтримку на розвиток друкованих та електронних бібліотечних колекцій від меценатів та благодійників, а саме:

- Пропам'ятний грант Юрія Паславського «Кращому читачеві наукової бібліотеки» щорічно отримує один студент бакалаврату та один студент магістеріуму. Грант надається за системне відвідування Бібліотеки, відсутність порушень правил та прихильність і допомогу бібліотеці у її діяльності, організації заходів, формування позитивного іміджу Бібліотеки НаУКМА в інформаційному просторі.
 - Грант Міжнародного благодійного фонду Відродження Києво-Могилянської Академії (МБФВ КМА) на поповнення бібліотечних фондів новими виданнями.
 - Грант Канадської фундації Українських студій на розвиток колекції Ярослава Головача. У 2002 р. в Канадській Фундації Українських студій коштом Зені Головач створено *HOLOWACZ FAMILY FUND*, щорічні відсотки якого використовуються для розвитку та утримання колекції Я. Головача в НБ НаУКМА (придбання нових книжок, періодики, е-ресурсів, відповідного обладнання тощо).
 - Фонд імені Дж. Мейса – для підтримки колекції Дж. Мейса в Науковій бібліотеці НаУКМА та вивчення теми Голодомору.
 - Фінансова підтримка бібліотеки від Києво-Могилянської Фундації в Америці.
- На початок 2023 р. в НБ НаУКМА відповідно до штатного розпису – 45 працівників (1 сумісник); повну вищу освіту мають 38 осіб, у т. ч. вищу спеціальну – 23 особи; кандидатів наук – 2.

Логотип НБ НаУКМА - <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/1449>

Книжковий знак - <https://dlib.ukma.edu.ua/document/694>

Поштова адреса:

вул. Г. Сковороди, 2, м. Київ, 04070

E-mail: library@ukma.edu.ua

Сайт: <https://library.ukma.edu.ua>

Фейсбук: <https://www.facebook.com/NaUKMA.Library>

Твіттер: <https://twitter.com/LibraryNaUKMA>

Ютуб-канал: <https://www.youtube.com/channel/UCiXnauHqCdjzPPt9xgs4Q/>

Інстаграм: <https://www.instagram.com/kmalibrary/>

Джерела

- Сотниченко П. А. Бібліотека КМА. Філософські джерела / П. А. Сотниченко // Від Вишенського до Сковороди: З історії філософської думки на Україні XVI–XVIII ст. – Київ : Наук. думка, 1972. – С. 47–54.
- Микитась В. Л. Давньоукраїнські студенти і професори / В. Л. Микитась ; [відп. ред. В. А. Азархін]. – Київ : Абрис, 1994. – 285, [2] с.: іл., фотоар.
- Путівник по науковій бібліотеці Національного університету «Києво-Могилянська академія» / уклад. Ю. В. Юхневич. – Київ: Видавничий дім «KM Academia», 1995. – 12 с.
- Ярошенко Т. О. Бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»: історія та відродження / Ярошенко Т. О., Бугасова Т. В. // Києво-Могилянська академія в історії України (До 380-річчя від заснування КМА): тези доп. Міжн. наук. конф., м. Київ, 13–15 жовт. 1995. – Київ : Видавничий дім «KM Academia», 1995. – С. 43–45.
- Ярошенко Т. Бібліотека – обличчя Університету / Тетяна Ярошенко // Свобода. 1995. – 8 берез.
- Ярошенко Т. О. Бібліотека академії: історія і сьогодення : [інтерв'ю з дир. Наук. б-ки НАУКМА Тетяною Ярошенко] / Людмила Таран // Хрещатик. – 1996. – 23 квіт. – С. 6.
- Казакова Н. Бібліотечні колекції Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія» / Казакова Наталія, Ярошенко Тетяна, Бекішева Оксана // Наукові записки. Т. 9, ч. 1: Спец. вип. / [редкол. : Брюховецький В. С. та ін.; упоряд. Антонюк Н. Г., Брик М. Т.]; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : Видавничий дім «KM Academia», 1999. – С. 49–55.
- Книжковий знак Наукової бібліотеки / упоряд. Н. В. Казакова, Т. О. Ярошенко ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : Видавничий дім «KM Academia», 2002. – 80 с. : іл.
- Ярошенко Т. О. Наукова бібліотека НАУКМА: перші десять років / Ярошенко Т. О. // Наукові записки. Т. 20, ч. 1 : Спец. вип. / [редкол. : Брюховецький В. С. ... та ін. ; упоряд. Антонюк Н. Г., Брик М. Т.]; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : KM Academia, 2002. – С. 63–70.
- Києво-Могилянська академія в документах і рідкісних виданнях з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : каталог : вип. 2. Документи з історії Києво-Могилянської академії за матеріалами фондів інституту рукопису (1615–1817) / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; відп. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ: НБУВ, 2003. – 480 с.
- Ярошенко Т. Колекції діячів української діаспори у фондах Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія» / Т. Ярошенко // Особисті книжкові колекції та особові фонди діячів української діаспори в бібліотеках та архівах України : зб. матеріалів конф. / [уклад. : Н. Казакова, О. Мاستіпан]; НАУКМА, Нац. парлам. б-ка України. – Київ: [б. в.], 2004. – С. 14–25.
- Ярошенко Т. О. Від Петра Могили до Омеляна Антоновича: слово про відроджену бібліотеку знаменитого університету : [розмова з дир. Наук. б-ки НАУКМА Т. О. Ярошенко] / розмовляє В. Бурбан // Дзеркало тижня. – 2005. – 23 квіт. – С. 25.
- Казакова Н. В. Внесок української діаспори у розбудову Наукової бібліотеки НАУКМА / Н. В. Казакова // Бібліотека і книга у контексті часу: зб. наук. ст. Міжн. наук.-практ. конф. 11-12 трав. 2006 р., м. Київ. – Київ, 2006. – С. 114–120.
- Ярошенко Т. О. Бібліотека – серце Університету: синергія поступу в Суспільстві Знань / Тетяна Ярошенко // Університетська автономія: [спец. вип. часопису «Дух і Літера»] – Київ: Дух і Літера, 2008. – С. 70–79.
- Ярошенко Т. О. Колекція В'ячеслава Брюховецького в Могилянській бібліотеці / Тетяна Ярошенко, Тетяна Патрушева // Вісн. Кн. палати. – 2008. – № 11. – С. 17–20.
- Ярошенко Т. О. Хто створив бібліотеку, той створив цілий світ / Тетяна Ярошенко // Фондація Омеляна і Тетяни Антоновичів : матеріали до історії Фондації, листування, грамоти, виступи та лекції лауреатів нагород Антоновичів (1998–2011) / [упоряд. : М. Романюк, Я. Сенік ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника]. – Львів ; Вашингтон : [б. в.], 2012. – С. 25–29.
- Сидорчук Т. М. Меморіальний кабінет-бібліотека Омеляна Прицака / Таїса Сидорчук // Пам'ятки України. – 2014. – № 11. – С. 68–75.
- Сидорчук Т. М. Автографи українських письменників у бібліотечній та архівній колекціях наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія» / Таїса Сидорчук // Бібл. вісник. – 2015. – № 4. – С. 23–28.
- Меморіальна бібліотека Джеймса Мейса в НАУКМА : путівник / уклад.: О. Л. Жолудь, О. В. Олофінська, Т. М. Сидорчук [та ін.]; відп. за випуск Т. В. Чорна ; НАУКМА, Наук. б-ка. – Київ : Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія», 2019. – 507 с. : фотоар.
- Sharipova Liudmyla. The library of the Kiev Mohyla Academy (1632–1780) in it's historical context [electronic resource] // University of Cambridge: institutional repository. – 1999.

Чорна Тетяна Володимирівна

Статтю створено : 03.03.2023

Останній раз редаговано : 03.03.2023